

4. Függelék a 15/2017.(XII.29.) önkormányzati rendelethez

Egyedi tájértékek

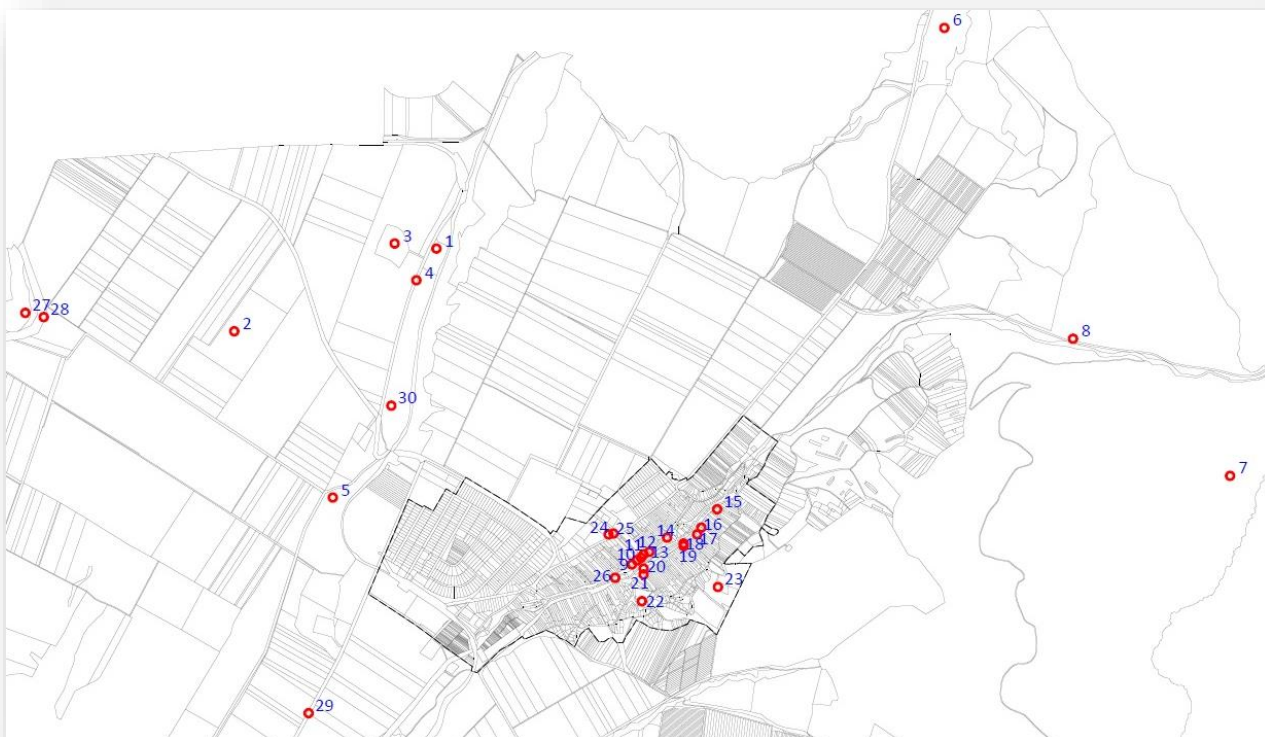
	A	B	C	D	E
	Név	EOV-X	EOV-Y	Pontos helyszín	Főbb jellemzők
1.	Magtár	813750	351920	Eresztvény-tanya	Kétszintes, cseréppel fedett, nyeregtetős, falazott oromzatú, homokszín-fehér színezetű épület.
2.	Abráziós forma	812540	351425	Hrsz:212,215,229	1 km hosszú, 20-30 m magas, eróziós völgyekkel tagolt egykori magaspart. Nagyrészt füves növényzettel, magasabb részein cserjékkel, fákkal borított kis relieffel jellemezhető domboldal. Rendszeres legeltetés folyik rajta. Felszinformáló folyamatok bemutatására alkalmas.
3.	Külszíni fejtés	813500	351950	Az Eresztvény-tanya nyugati oldalán.	Egykori homokbánya, mely feltöltődött vízzel, s fákkal-cserjékkel övezett tó van a helyén.
4.	Útmenti fasor	813630	351730	A Göncs-Zsujta-Hidasnémeti elágazástól az Eresztvény-tanyáig, a műút mellett.	Az út mindkét oldalán elhelyezkedő ezüsfából és hársból álló fasor. Tájképi jelentőségű.
5.	Kőbánya	813130	350430	A Gönc-Zsujta-Hidasnémeti elágazástól 500 méterre DNy-ra, a Hernád magaspartjának oldalában.	Kisebb bányaudvar, mely riolituffát tár fel. Hossza 100 m, szélessége 50 m, magassága 5 m. A falban partifecskék, gyurgyalagok, verebek fészkelnek.
6.	Kőbánya	816790	353240	A Telkibánya felé vezető út mellett, a 9-es km-nél az út keleti oldalán.	A bányaudvar az egykori andezitbányászat során jött létre, hossza 300-400 m, szélessége 100 m, magassága 20-25 m.
7.	Pálos templom- és kolostor rom	818500	350560	Dobogó-hegy ÉK-i oldala, a Potács-háztól 600 méterre DNy-ra.	
8.	Sziklafal	817560	351380	Gönci-patak völgye, a Potács-háztól 1,5 km-re nyugatra, a	

				völgyalji aszfaltút mellett, a sorompónál	
9.	Polgármesteri Hivatal épülete	814920	350030	Kossuth u. 71.	Nemrégiben felújított.
10.	Abaúji Református Esperesi Hivatal épülete	814950	350055	Kossuth u. 73.	Nemrégiben felújított.
11.	Népi lakóház	814975	350070	Kossuth u. 82.	Nem gondozott, romló állagú.
12.	Pálffy-kastély	814990	350090	Kossuth u. 83.	Jó állapotú.
13.	Huszita-ház	815025	350105	Kossuth u. 85.	A sajátos, erősített jellegű épület története a XVII. századig visszavezethető. de a kutatások nem erősítették meg, hogy ezt, illetve a hasonló nevű házakat valóban husziták lakták volna. A házat mészkőhabarcsba rakott kőfalazat, emelt lakószint, szűk ablaknyílások, a ház alatti pincéből a telek vége felé induló és a szomszédos pincékbe ágazó járatok jellemzik. A háromosztatú épület 1832-ben jelentős átalakításon ment keresztül, s az 1975-1978-ig tartó rekonstrukció során nyerte el mai formáját. 1978-ban nyitották meg a közönség előtt, ez volt a megye első tájháza. Az egykori lakóházban a XIX. század második felének állapotát tükröző paraszt-polgári lakásbelsőt alakítottak ki. Az épület különleges része a többszintes pince, amely a ház előtti országút alatt is átbúvik. A tisztaszoba, konyha, kishálószoba elrendezésű lakóegyüttest a kamra és a pince egészíti ki. A Huszita-ház udvara és az udvart követő hátsó épületek Gönc régi településszerkezetét mutatják, mely magán viseli az 1200-as évek utáni betelepítés nyomait. Ezek a jellegzetes hosszú telkek és a rajta levő, egymás mögötti beépítés a családostódások következménye. A kőépületek kontyoltak és szinte valamennyi alapincézett. Műemléki védetség alatt áll

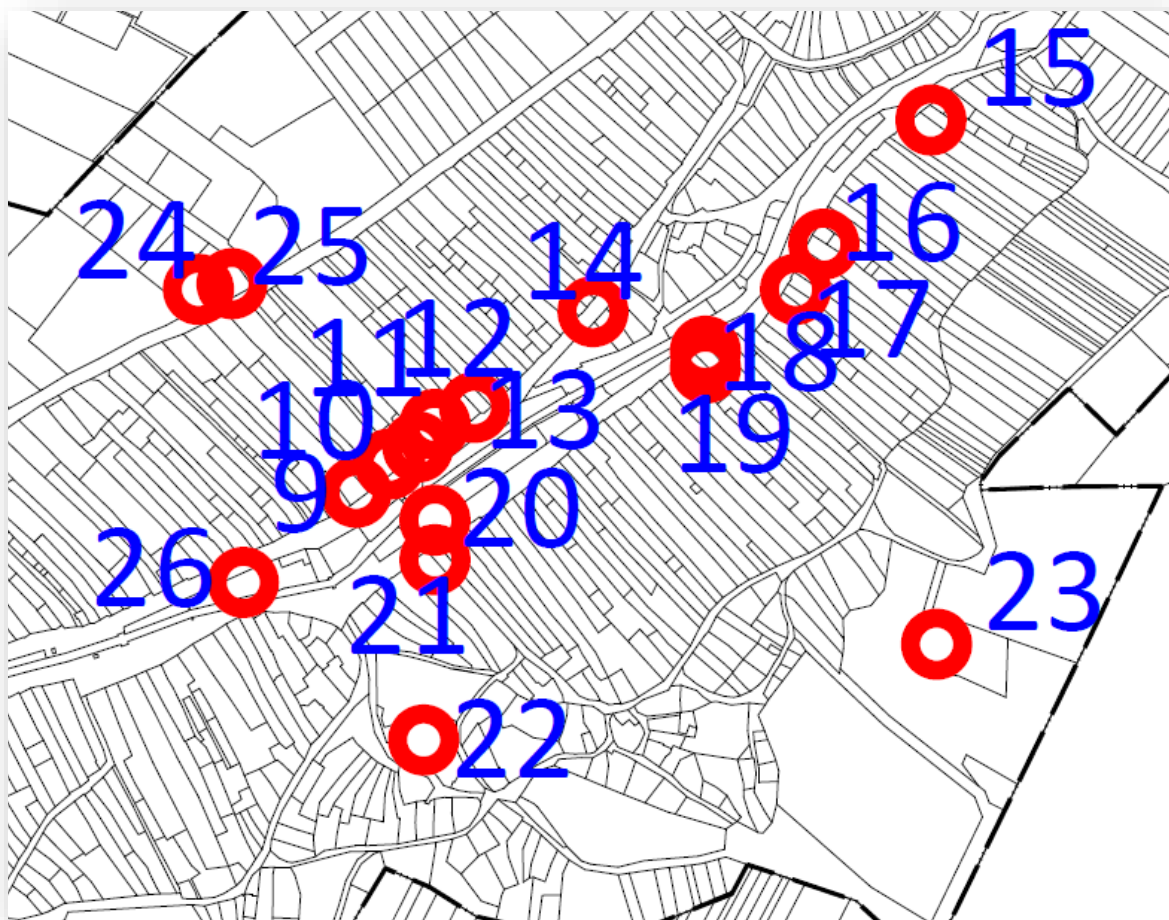
14.	Utcakép	815130	350190	Kossuth u. 87-100.	Lakóházak, a huszita házhoz hasonló stílusban.
15.	Lakóház	815430	350360	Rákóczi u. 163.	XVIII. század. Felújításra szorul.
16.	Lakóház	815335	350250	Rákóczi u. 149.	Cseréppel fedett, kontyos tetős, barna színezetű, klasszicista stílusú lakóház. A két szélén sárga, oszlopszerű vakolatdíszes utcai homlokzatra két darab háromtáblás, háromszemes ablak nyílik, melyeket sárga vakolat keretez.
17.	Lakóház	815310	350210	Rákóczi u. 142.	Szürke palával fedett, kontyos tetős, fehér színezetű, klasszicista stílusú lakóház. A barna vakolat pilaszteres utcai homlokzatra két darab négytáblás, hatszemes ablak nyílik.
18.	Lakóház	815230	350155	Rákóczi u. 125.	Cseréppel fedett, kontyos tetős, fehér-sárga színezetű, klasszicista stílusú lakóház, faragott faoszlopos oldaltornáccal. Az utcai homlokzatra két ablak és egy pincelejárát nyílik.
19.	Lakóház	815230	350140	Rákóczi u. 124.	A huszita házhoz hasonló stílusú lakóház. Cseréppel fedett, kontyos tetős, sárga-levendulaszín színezetű épület. Az utcai homlokzatra két darab négytáblás, hatszemes, felül szegmentíves záródású ablak, valamint pincelejárát nyílik.
20.	Szent Flórián szobor	814990	350005	A Rákóczi és Kossuth utcát összekötő hídnál található tér közepén.	Fából faragott Szent Flórián szobor, mely faragott terméskővel keretezett parkterületen áll. Szent Flórián, a tűzvészek ellen védő szent katonaruhás ábrázolása, amint kezében locsolóval egy égő házat olt el.
21.	Lakóház	814990	349970	Rákóczi u. 84.	Szürke hullámpalával fedett, kontyos tetős, homokszínű, copf stílusú lakóház, vörös színű, népi díszítő motívumokkal a homlokzaton. Az utcai homlokzatra két darab háromtáblás, hétszemes ablak nyílik, melyeket szintén vörös vakolatdísz övez.
22.	Római katolikus templom	814980	349810	Szent István tér 1.	A gótikus eredetű, Szent Imre herceg tiszteletére szentelt műemlék templomot az 1530-as évek közepétől a lutheránusok, majd a kálvinisták használták. 1640-ben a templom a Károli által öntetett haranggal együtt tűzvész áldozata lett, újjá kellett építtetni. Miután 1712-ben végleg

					visszakapták a katolikusok 1714-1777 között több periódusban barokk stílusban emelték a jelenlegi templomot. Újabb átalakításokat végeztek benne 1827-ben. Sárga színezetű, cseréppel fedett hajójú és lemezzel fedett toronysisakú templom. A szentély és a hajó falait lépcsőzetes támpillérek erősítik. A hajó három, a szentély kétboltszakaszos, csehboltozattal fedett. A nyolcszög három oldalával záruló szentélyén támpilléres mérműves ablakok. A sekrestye homlokzatán befalazott, gyémántmetszésű, gótikus, faragott kereszt.. A templom ablakait 2000-2001-ben színes, hőszigetelő üvegréteggel védett ablakokra cserélték. A templomhajóban található négy ablakba négy magyar szent: Szent István, Boldog Gizella, Szent Imre és Szent Erzsébet egészalakos képe került. Az üvegfestmények művész katedrál üvegből ráégetett festéssel ólomüveg technikával készültek Horváth Mária, szikszói üvegtervező által. A templomhoz és a mellette lévő plébániaházhoz kötődik Károli Gáspár bibliafordító működése, aki itteni prédikátorsága alatt készítette el 1589-ben híres bibliafordítását, az ún. Vizsolyi Bibliát.
23.	Zsidó temető	815435	349895	A Géza utcai temetőtől északra, a Kinizsi utcából vezető földúton közelíthető meg.	Megdőlt sírkövek, gondozott temetőkert.
24.	Református templom	814780	350210	Károli Gáspár utca 29.	Jó állapotú, rendszeren karbantartott, környezete rendezett.
25.	Károli Gáspár-szobor	814810	350215	A református templom mellett.	Jó állapotú, rendszeren karbantartott, környezete rendezett.
26.	I. világháborús emlékmű	814820	349950	Kossuth u, a Polgármesteri Hivataltól ÉK-re.	Kőből készült I. világháborús emlékmű. Kőtalapzaton álló katonaszobor. Felirata: Hősi halottainak emlékére állíttatta Göncz nagyközség közönsége 1914-1918 Örökké él, ki a honért halt."
27.	Mederforma	811290	351535	Göncztől Ny-ÉNy-ra, a Dobozi dűlő és a Kis-ritka dűlő	A Hernád-folyó növényzettel sűrűn benőtt, elmocsarasodó, kb. 1 km hosszú holtága.

				között, a Hernád közelében.	Tájképi-esztétikai jelentőségű, élőhelyként is fontos szerepet tölt be.
28.	Egyedi látványkép	811400	351510	Gönc-től Ny-ÉNy-ra, a Dobózi dűlő és a Kis-ritka dűlő között, a Hernád töltésén.	Kilátás a Dobogó-, a Borsó-, az Őr- és a Gergely-hegyre, valamint az előtérben húzódó csuszamlásos Hernád-magaspartra.
29.	Fasor	812985	349140	A Gönc és Göncruszka közötti műút mentén.	Útmenti kettős juhar fasor nyárral és akáccal tarkítva. Esztétikai jelentőséggel bír.
30.	Forrás	813480	350980	A Gönc-Zsujta-Hidasnémeti elágazástól Ény-ra, 100 méternyire.	Leromlott állapotú itatók, a forrásvizet vezető csövek előregedtek és nem is esztétikusak.

4 Függelék 13. ábra: *Egyedi tájértékek elhelyezkedésének térképvázlata*

4 Függelék 13.ábra: Egyedi tájértékek elhelyezkedésének térképvázlata részlet

